

Posudek magisterské diplomové práce

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta
Katedra anglistiky a amerikanistiky

Autor práce: Alexandra Pokorná

Název práce: Komparativní analýza anglických překladů divadelní hry *R. U. R.* Karla Čapka

Vedoucí práce: Dr. Filip Krajník

Autor posudku: Dr. Filip Krajník

Hodnocení: A = 1, B = 1-, C = 2, D = 2-, E = 3, F = nedostatečně

Hodnocení

1. Přínos práce, aktuálnost a důležitost tématu.

Práce slečny Pokorné je první zevrubným pokusem o kritické zhodnocení všech překladů Čapkova dramatu *R. U. R.* do angličtiny. Cenné jsou některé poznatky vycházející z kandidátské vlastní komunikace s překladateli samotnými. Z tohoto pohledu práce splňuje svůj účel. Možná mi trochu chybí obecnější přesah mimo zvolené téma a dílo, který by se vyjádřil např. k kbečnějším tendencím současného překladu pro divadlo či překladu Čapka do angličtiny (což je v současnosti poměrně diskutované téma, viz sekundární literaturu, s níž kandidátka pracuje).

B

2. Kvalita přehledu poznatků o tématu. Použití odborné literatury a dalších zdrojů.

Velice kvituji diplomandčinu ochotu pracovat s translatologickou, literárně historickou a teatrologickou literaturou. Translatologická a teatrologická složka by sice vždy mohly být posíleny o další díla, nicméně diplomandčiny zdroje jsou relevantní a adekvátní jí zvolenému přístupu k tématu.

A

3. Formulace záměrů práce. Metody práce. Jejich popis a adekvátnost.

Z několika možností se autorka rozhodla přistoupit k překladu Čapkových her literárněhistoricky a literárně teoreticky, což bylo patrně ovlivněno i tím, že vedoucí práce je sám literární historik a tento přístup je mu nejbližší. I záměr práce, jak je zpětně vidět, mohl být úzeji zaměřen: mít za cíl obecně popsat a srovnat šest překladů jednoho díla nevyhnutelně vede ke kritické rozostřenosti a vágnosti. To je vidět i na různorodosti analytických kapitol, z nichž jedna je velmi jazyková, druhá téměř literární a třetí se pokouší o teatrologickou analýzu. Patrně jediné nosné téma (např. pojetí postavy u Čapka a analýza jejího převodů u jednotlivých překladatelů) by působilo elegantněji a možná i smysluplněji. Jde však o zpětnou reflexi, která nebyla patrná během psaní práce.

B

4. Teoretické aspekty (argumentace, koherence).

Z teoretického hlediska nemám práci co vytknout. Diplomandka prokazuje dobrou schopnost formulovat kritický argument, vhodně dokáže kombinovat jednotlivé zdroje, a to i z různých oborů. Některé části jsou mírně argumentačně rozpačité (např. spojení Čapkových postav a středověkého dramatu), nicméně jako celek působí práce z tohoto hlediska fundovaným dojmem a svědčí o autorčiných kvalitách.

5. Praktické aspekty (návaznost na teoretickou část, výběr textů, textových vzorků, příkladů, způsob analýzy).

Práce neobsahuje v podstatě žádné irelevantní informace. Můžeme se bavit o tom, zda byla nutná kapitola o dramatickém překladu obecně (podle mého mínění je přiměřeně dlouhá a věcná); kapitoly o Čapkovi a jeho stylu vhodně připravují na kritické zhodnocení Čapkova díla a jeho překladů. Shrnutí děje hry v kapitole 3 na jednu stranu působí poněkud školácky, na druhou stranu čtenáři pomáhá při orientaci v textu.

Zdá se mi, že analytická část zcela nerozpracovává Drábkovu typologii adaptace, kterou autorka zmiňuje na str. 9-10, rovněž by bylo zajímavé ponořit se více do problematiky situace, v níž drama původně vzniklo a do níž bylo opakovaně převáděno (str. 5). Obecně mám za to, že ústup od jazykového pojetí překladu a příklon překladu jako kulturnímu artefaktu (což nepřímo slibuje začátek úvodu) by pro tento typ práce byl zajímavý a přínosný.

6. Zpracování výsledků, praktický přínos práce.

Zde odkazuji na své poznámky výše – téma považuji za vhodně zvolené, přístup k němu by mohl ze zpětného pohledu být poněkud precizován, ale rád bych zdůraznil kvalitní a poctivou práci, již diplomandka odvedla. Práce může být vhodnou inspirací a odrazovým můstkem pro další studium problematiky překladu Čapka do angličtiny.

Závěr je spíše shrnutím než vyslovením obecnějšího soudu, což je škoda.

7. Formální zpracování. Jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava, dodržení publikační normy.

Jazyk práce je převážně kultivovaný a vhodný pro kvalifikační práci. V práci jsem zahédl jen hrstku chyb či překlepů, úměrnou rozsahu textu. Vytkl bych typografické chyby: na některých místech není autorka konsistentní v odsazení delších citátů, občas použije špatné uvozovky; u cizích příjmení u žen někdy přechyluje, někdy ne (obojí je legitimní, jen je nutné držet se jednoho přístupu).

Práci velmi vytýkám bibliografii na konci textu: nejen, že delší záznamy nejsou graficky odděleny, ale u řady zdrojů autorka očividně čerpala nakladatelské údaje z knihovních katalogů, což je z badatelského hlediska obtížně tolerovatelné a na několika místech vede k chybám (např. záznam stěžejního teoretického díla Pavla Drábka je špatně v podstatě celý). Pokud je diplomandka katolické víry, doporučuji zmínit tento poklesek u zpovědi.

Doplňující otázky k obhajobě:

1. Autorka v podstatě otevřeně neřeší známe “page/stage dilemma”, přestože u každého překladu uvádí, zda byl psaný pro jeviště, či nikoliv. Může diplomandka na nějakém příkladu ukázat odlišný přístup překladatele, jenž pracoval s vidinou inscenace, a překladatele, který překládal Čapkovu hru jako literaturu?

2. Kdyby autorka psala práci dnes a měla na ni další rok času, jak jinak by k tématu přistoupila? Je nějaké téma, které by stálo za rozpracování, a nějaké, které by pro své účely naopak vynechala?

Závěrečné hodnocení:

Práci k obhajobě doporučuji / ~~nedoporučuji~~

Celkové hodnocení práce – navrhovaný klasifikační stupeň

Práci doporučuji k obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm **B**.

Datum: 25/5/2017

Podpis: